

jük belőle a jugoszláviai magyarság korlátlan szabad hangját s lássuk Tito országát és korát. Nem baj, ha azt is meglátjuk belőle, hogy nagyon az elején vagyunk még, mert ha mást nem, azt íróink hátéből is megláthatjuk, hogy szabad előttünk az út, s hogy most már határtalan az élet.

KEK ZSIGMOND

MŰKEDVELÉSÜNK KÉTÉVI MÉRLEGE

Nemcsak a főlzabradulás előtti életben volt a műkedvelés egyik alapvető kérdése népi kulturánknak és mondhatni egyetlen nagyobb tömegeket megmozgató tevékenység a magyarságunk összekapcsolódására irányuló törekvéseknek, — de ma is egyik legelterjedtebb, ha nem is legjelentősebb, megnyilvánulása kultúréletünknek. A egyetlenes műkedvelés — így pl. a színészi, szavalati, zenei, képzőművészeti, stb. műkedvelés — ha egészséges keretek között mozog, a magas művészet **hatékony elősegítője**. Így van ez ma is s így volt a múltban is, csak hogy az akkori polgári életszemléletnek megfelelően, a különböző operettek, kabarék és tucatjával előállított egyéb szellemtelen „alkotások“ a műkedvelést avasizú dilettantizmussá súlyesztették. A reális élet ilyenirányú leplezése olcsó szórakozás formájában nyert kifejezést; a tények elferdítése, a korcs kinövéssek elkendőzése, hazug érzélgősséget szült, amelynek egyetlen célja az volt, hogy a munkásság és parasztság ne lássa be élén lévő szerepét a nemzet életében.

Kulturális életünk megerősödéséről és fejlődéséről tesz tanúbizonyságot föllendülő műkedvelésünk. Ma a műkedvelés nem egyes osztályok kiváltsága, hanem minden dolgozóé, a dolgozók közösségéé. Számadásunknál kitűnik azonban a múlt szellemi elnyomásának bizonyos következménye; ez megnyilvánul a darabok kiválasztásában valamint abban, hogy kultúrköreink mennyire tartják fontosnak és szükségesnek a szellemi fölvilágosítást célzó fajúlatogatókat.

HÁNY ELŐADAST TARTOTTAK AZ EGYES KULTURKÖRÖKBEN?

Igen hiányos kimutatásunk szerint megalakulásuk óta legalább egy színelőadást rendezett 34 helyi szervezetünk. Ha figyelembe vesszük azt, hogy 67 kulturkörünk fejt ki gyöngébb-eredményesebb tevékenységet — igen silány eredménynek számít, hogy egyesületeink felében alakultak csak meg a műkedvelő csoportok. Ennek ellenére mégis megállapíthatjuk, hogy a műkedvelő együttesek dolgoznak még legjobban a többi alosztályokhoz viszonyítva, mert a színpad természetsszerűleg mindig a legtöbb szereplőt vonzotta.

A leggyöngébb eredményt a bacsko-gradistek és veprováci kulturkörök mutatják, mert fönnállásuk óta mindössze egy előadást

rendeztek. Az előző egyesület eredménytelenségét súlyosbítja az is, hogy a régi szellemnek megfelelően kabaré-darabokat adott elő. Nem sokkal utánuk következik Eszék, Majdán, Nikinci és Vukovár, ahol 2—2 darabot hoztak színre. Különösen Eszéknél szembetűnő az előadások kevés száma. Érthetetlen, hogy a zágrábi kultúrkör fennállása folyamán csak 3 bemutatót tartott, — különösképpen, ha figyelembe vesszük, hogy egyetemistáink nagyrésze is a horvát fővárosban tanul. A kulturmunkába való bekapcsolásukkal jelentős sikereket érhetnek el. Három előadást rendeztek még Apatinban, Belacrkván, Moholon és Volosinovón. Titeli helyi szervezetünkben az 1946 évi hat előadáson kívül egyetlenegy sem tartottak tizenkét hónap alatt. Bajmokon a múltévben három, az előző évben pedig egy előadást — Petrovoszelón, Martonoson, Titelen és Versecen ugyanennyit — rendeztek. A beodrai öt, a topolyai hat, a vujicsevói hét, az ujvidéki és verbászi nyolc, a zombori kilenc, a kőshegyesi és bannatszko arangyelovói tíz, a bácsko palánkai tizenegy és a pancsevói kultúrkör tizenkét előadást tartott.

Jobb eredményeket mutatnak föl a nagyobb helységek. A kultúrgócokban úgy az előadások száma, mint az előadott darabok minősége és a rendszeresített falulátogatások száma is — a kisebb helységekhez viszonyítva — jelentősen nagyobb. Kanizsán már tervszerűen folyt az előadások. Ha darabjaikat megfelelőbben válogatták volna össze, úgy igen szép sikernek számítana — legalább is az előbbiekhöz viszonyítva — a 17 színdarab előadása. Kulán az 1946 évi 16 esten kívül a múlt évben mindössze háromat rendeztek, Adán viszont — a tavalyelőtti húszon kívül — egyetlenegy sem. A zentai kultúrkör színjátszó együttese egyik legjobban dolgozó magyar műkedvelő-alesztálya egész Vajdaságnak, egyrészt mert nincsen olyan hónap — az elmúlt év februárját kivéve —, amelyben ne tartottak volna bemutatót, másrészt 33 előadásuk teljes mértékben megfelelt új alapokra fektetett színházi kultúránk követelményeinek: egyetlenegy kifogásolható darabot se játszottak, a nyári időnyben sem hanyagolták el a munkát és falulátogatás terén is szép eredményeket mutathatnak föl. Zrenyanini kultúrközösségünk se marad el mögötte; 29 előadása nagyszerű teljesítményről tanúskodik, — bár nem mondhatjuk el ugyanazt, mint a zentaiaknál.

A legjobban dolgozó műkedvelő együttes a szabadkai Magyar Népkör ifjúsági alosztályáé. A bácskai és a vajdasági magyar műkedvelőverseny első —, majd a nemzetiségverseny második helyezése annak az áldozatos munkának eredménye, amelyet újjáalakulásuk óta tervszerűen végeznek: elvinni a rendelkezésre álló legjobb színdarabokat, népünk igazi kultúráját a legtávolabbeső magyar faluba is, hogy megismertessük széles néprétegeinkkel szellemi nagyjaink alkotásait. Nagy sikernek számít a bemutatott 38 színdarab, mert mindegyike megfelel mai színházi irányvonalunknak.

Kikindai kultúrkörünk, bár mennyiségileg szépszámu (36) előadást rendezett, minőségileg — főleg a kezdetben — nagyon kifogásolható műveket hozott színre. Az elmúlt év utolsó felében az erős bírálatok hatása alatt műsorpolitikájuk javult. A legtöbb előadást a becsei Magyar Kultúrkör műkedvelői rendezték: a tavalyelőtti évben összesen huszonkilencet, míg tavaly — áprilisban, májusban, júniusban és decemberben — tizenháromat. Tervszerűtlenségre vall, hogy egyik hónapban igen sok előadást tartottak, míg a másikban

egyetlenegyvet sem. A jövőben föltétlenül ügyelnie kell minden kultúregyesületnek a folyamatos előadásrendezésekre, hogy műkedvelő csoportjaik fejlődését ilyenképpen is biztosíthassák.

A BEMUTATOTT SZINDARABOK ÉS VENDEGSZEREPLÉSEK

A szindarabok kiválasztása tekintetében, sajnos még nem minden kultúrkör értette meg új, népi színjátszásunk célkitűzéseit. A legtöbb helyen tovább játszották a múlt értéktelen szindarabjait már csak azért is, mert ezek a darabok jelentették számukra a kasszasikereket, na meg, legtöbb helyen maguk a vezetők is a „közönségünknek is ez kell” elvet vallották. A szomorú helyzet magyarázata egyszerű, hiszen néprétegeinket az elmúlt évtizedekben tudatosan félrevezették, elrejtették előlük az igazi szinpadit, — ugyanúgy, mint a többi — szellemi termékeket azért, nehogy világosan kezdjenek látni, nehogy fölfedjék az igazságokat és emberi jogokat követeljenek. Még nem is olyan régen operettekkel, kabarékkal és izléstelen bohózatokkal szórakoztatták népünket: természetesen ezek hamis útra vezették és nem csoda ha még ma, két-hároméves áldozatos ugartörés után is — leginkább falvainkban — csak az tetszik, amin nevetni lehet. Tény az, hogy a helyenként megrendezett társadalmi vonatkozású drámai alkotások nagyon kisszámú közönséget vonzottak, — de kultúrköreink is mulasztást követtek követnek el még ma is akkor, amikor az első akadályok előtt megtorpannak. Nem föladatunk értéktelen fércmunkákkal táplálni közönségünk elferdült ízlését; célunk az, hogy neveljük. Mert hiszen népünk kulturális fölemelkedését csakis *irodalmi értékű* szindarabokkal szolgálhatjuk. Ezért az új színházi kultúra kiépítéséért küzd legmagasabb fokon a Magyar Népszínház és ezt a célt kell szolgálnia minden kultúrkörnek, tömegszervezetnek, Népfrontunknak és minden egyesületnek, amely munkájával hozzá akar járulni népeink kulturális fölemelkedéséhez.

Nézzük az egyes kultúrköröket, milyen szindarabokat mutattak be megalakulásuk óta és milyen helyeken vendégszerepeltek.

Az adai multévi húsz előadás közül csak négyről van pontos jelentésünk: *Cigány*, *Gyimesi vadvirág*, *Bors István* és *Csikós* voltak azok a darabok, amelyekkel kétszer vendégszerepeltek Zentán, egyszer Padéjon és a környező szállásokon. Az arangyelovói kultúrkör hét szindarabot mutatott be: a *Bors István*-t, a *Sári bírót*, a *Gulyás*-t, a *Szakadék*-ot, a *Faluvégén a vasvillát*-t, valamint részleteket a *Bánk bán*-ból és *Az ember tragédiájá*-ból. Vendégszerepelti nem voltak. Apatin a múlt évben színrehozta Sárközi György *Dózsa*-drámáját, *Az ember tragédiájá*-t és a *Bánk bán*-t. Banatszko Arangyelovó és Apatin példája bizonyítja, hogy egyes faluhelyeken már érdeklődést kezdenek tanúsítani komolyabb alkotások iránt is. Körüton nem volt egyik műkedvelő csoport sem, pedig föltétlenül el kellett volna vinniök ezeket a drámákat a környező falvakba. A *Sári bírót*, *Csikós*-t, *Kondáslány*-t, *Jubileum*-ot és a *Ludas Matyi*-t játszották Beodrán; Kikindára is elvitték. A madarasi szállásokat és Moravicát járták be a bajmokiak Szigligeti *Cigány* c. színművével. A beesei kultúrkör műkedvelői fölváltva játszottak jó és silányabb darabokat. Jó volt a *Dózsa*, *A bor* és a *Sári bíró*. Adán vendégszerepeltek. A belacrkvaiak Susarára és Dobricsevóra látogattak ki

több egyfelvonással. Néhány darab kivételével semmiképpen sem felelt meg mai irányvonalunknak a kanizsaiak műsorösszeállítása. Voltak Adán, Királyhalmán és Uzunovicsévön. Úgyszintén rosszul állította össze műsorát a kikindai kultúrkör is, mert a jó előadások mellett nagyszámban találkozunk olyan bemutatókkal, amelyeket mindenképpen el kellett volna kerülniök. Két év alatt a következő jó darabokat hozták színre: a *Képviselő*, *Bánk bán* egyik jelenete, *Szakadék*, *Kondáslány*, *Rozi néni írni tanul*, *Juli néni meg az AFZs*, *Petőfi a bíróság előtt*, *Csoszogi*, *A csoda*, *Nem pihen a kalapács*, *A bor*, *Csikós*, *Apostol*, *Leánykérés*, *Medve* és részlet *Az ember tragédiájából*. Szajánon, Oroszlámoson és Verbicán vendégszerepeltek. Kielegítően válogatta össze anyagát a kőshegyesi kultúrkör: *Sári bíró*, *Falurossza*, *Fősvény*, *Cigány*, *Süt a nap*. Ezzel ment vendégszerepelni Bajsára. A kulaiak nagyon szépen kezdték neki a munkának és rövid idő alatt 19 előadást rendeztek. Ezek között bemutatták Gárdonyi *A bor*, és Darvas József: *Szakadék* c. színdarabját, valamint több egyfelvonásost a Szinpadunk c. HÍD-füzetekből. Kőshegyes és Cservenka volt vendégszereplésük helye. A *Tépett rózsá-t* és a *Sárga csikó-t* mutatták be Majdánon, míg Moholon több régi egyfelvonásost hoztak színre. Nikincin, a kis szerémségi faluban, csak két előadást tartottak a múlt év februárjában, de igen jó számokból állították össze estjeiket: a *Csoszogi-n* és a *Képviselő-n* kívül *Kondáslány népdulokat is előadtak*. Csak két darabról van tudomásunk, amelyet az újvidéki kultúrkör bemutatót, ez a *Szakadék* és a *Csikós*. Az eszékiek úgyszintén két előadást tartottak, amikor is a *Juli néni meg az AFZs* és a *Vendégség* c. egyfelvonásosokat hozták színre. Az utóbbi öt műkedvelő együttes nem vendégszerepelt egy helységben sem. Főleg Újvidéknél és Eszéknél kifogásolható ez, mert mindkettő gőc s mint ilyen, természetesen egyik főfeladatunknak kellene tekinteniő a rendszeresített falulátogatásokat, hogy az ottani kultúrköröknek útmutatással és biztatással szolgáljanak a további munkához, valamint, anyagiakban is támogassák azokat. Két gyöngye darab mellett a *Ludas Matyi-t* és a *Duda Gyuri-t* adták elő Martonoson, amelyeket aztán Kanizsán is bemutattak. A bácskaiak is — a *Dózsa* és *Csikós* mellett — több ismeretlen darabbal léptek a nyilvánosság elé. Arangyelovón és Bogotévön vendégszerepeltek. Panesevó azok közé a ritka egyesületek közé tartozik, ahol elővették a Szinpadunk füzetét. Ezenkívül több háromfelvonásos népszínművet is előadásra vettek, pl. *Csikós-t*, *Sári bíró-t*, *Szuhay-t*, amelyekkel aztán bejárták a környéket; többek között künn voltak Ivanovón és kétszer Debelyacsán. Petrovoszelő egész évi műsorát egy rossz népszínmű tette ki, amellyel ellátogattak Moholra és Becsére. Zentai központi gőcegyesületünk már sokkal komolyabban fogta föl föladatát, mert falulátogatásait rendszeresítette és négyszer volt Adán, kétszer Martonoson és az adahatári esatorna építésénél, valamint egyszer Kevin és Kanizsán. A kiválasztott darabok ellen se lehet panaszunk, mert olyan bemutatókat tartottak, mint a *Kőshegyesi Péter*, *Péter*, *Édesanyj*, *Órdó*, *Aimboldia*, *Csillós*, *Kőszőlő beteg*, *Légy jó mindhalálra*, *Medve* stb. Zombori kultúrkörünk csak négy színdarabot adott elő. *Az ördög*, *Háztűznéző*, *Hazaiárá lélek* és a *Dada* c. színdarabokkal szándékozik a jövőben körútra menni a környező helységekbe.

A szabadkai Népkör ifjúsági csoportja majdnem minden héten

kilátogat alosztályaiba, — többször két-három helységbe is egyszerre. Műsorösszeállítására főleg egyfelvonásosokból áll, amelyekkel igen szép sikereket érnek el. Műkedvelő munkájuk túlnyomórésztben vendégszereplésekre összpontosul, mert a városban székelő Magyar Népszínház állandó előadásorozata mellett az ifjúság helybeli munkájára kevésbé mutatkozik szükség. Az ifjúság műsorán szerepeltek: *A tej, A gulyás, A dinnyék, Özv. Karnyóné és két szeleburdiák. A kutya, Magyarosán, Mint a mezőnek virágai, Bolond Istók, A csoda, A bor, Három kívánság, Szakadék, Házasság.* Ezekkel a darabokkal járta körül alosztályait: Pálcs, Hajdújárás, Makkhetes, Ludas, Kelebia, Nosza stb. Ezenkívül eleget tesznek távolabbi meghívásoknak is és már voltak Zomborban, Kishegyesen, Csantavéren, Bajmokon, Doroszlón, Újvidéken, Horgoson és kétszer Telecskán.

Tételen a gyermek-mesedélutánokon kívül vígjátékokat mutattak be. Ezekből adtak elő néhányat Budiszaván. Topolyán a *Szakadék* bemutatóján kívül többször előadták Moliere: *Fősvény* c. vígjátékát. Ezzel voltak Csantavéren és Kishegyesen. Volosinóvi helyi szervezetünkben is győngé az eredmény: egyetlen egy megfelelő darabot se játszottak két év alatt. Verbászi kultúrközösségünk eddigi egész munkája a műkedvelésben merült ki. Öt darab bemutatásán, valamint a szrbobráni és kishegyesi vendégszereplésen kívül semmi egyéb tevékenységet nem végeztek. Versecen a *Csikós-t* és a *Nem piher a kalapács* c. darabot adták elő. Vujicseván már változatosabb volt a műsor: a *Lázadók-on* és *A kutya-n* kívül több rossz darabot hoztak színre. Voltak Tóbán, Topolyán, Mihajlovón és Ban. Dvóron. Vukovár műkedvelői nem látogattak el sehova; otthon *A kutya* és a *Józi visszatér* c. darabokat játszották. Zágrábi egyetemistáink a helyi kultúrkör keretén belül tavaly, a tél folyamán, részleteket mutattak be a *Bánk bán-ból*, *Don Juan-ból* és a *Szent Iván-éji álom-ból*, amelyekkel aztán beutazták az egész Vajdaságot. Azóta nem fejtettek ki semmilyen munkát. A *Hej rózsám* és a *Harminc évvel ezelőtt* c. operetteken kívül öt igen jó bemutatót tartott zrenyanini helyi szervezetünk: a *Szakadék, Fatornyok, Sári bíró, Miniszterné, Leánykérés.* Versecen kétszer, Szabadkán, Nova Crnyán, Jasa Tomicsón és Ban. Dvóron egyszer-egyszer vendégszerepeltek. Veprovác műkedvelői a múlt év decemberében kezdték meg munkájukat és bemutatták a *Ludas Matyi-t.*

Helyi szervezeteink tehát 1947 végéig igen hiányos kimutatásunk szerint 365 előadást tartottak megalakulásuk óta: természetesen az egyes színdarabokat többször is előadták. A fenti szám csak egy töredéke a szerte Jugoszláviában kifejtett magyar műkedvelői előadásoknak, hiszen többszázra tehető a Népfront és a tömegszervezetek keretében működő magyar műkedvelő együttesek száma.

Láthatjuk, hogy kevés helyi szervezetünk értette meg új színházi irányvonalunkat és ezzel kapcsolatban műkedvelő együtteseink feladatait. A mai kultúrkörök munkája nem merülhet ki a tucatiával bemutatott operettek és mindenféle szellemtelen színpadi termékek színrehozásával. Ezeknek előadása semmi körülmények között sem helyénvaló és éppen ezért minden eszközt meg kell ragadnunk, hogy véglegesen kiirtsuk színpadainkról. Ma már nem lehet előadni ilyen és hasonló színpadi fércmunkákat, mint például *Kolduskisasszony, Egy óra az örültek házában, Bodriból férfi lesz, Barna ki lesz esapva, Dániel ne bögj, Füstös meg a Riska, Mintabeteg, Forog*

vagy nem forog, Meztelen ember (Aratás előtt), Frakk, Holdkóros, Hej rózsám, Harminc évvel ezelőtt, Kutya legyenek, — hogy csak egy párat említsünk az előadottakból.

Új csapásba lendült életünk a színjátszás terén is hatalmas változásokat hozott. Népi kultúránk terjesztéséért folytatott harcunkban műkedvelőinkre igen nagy föladatak hárulnak, mert Népszínházunk mellett nekik kell kialakítaniok magasabb színházi kultúránkat. Helyi szervezeteinknek nagyon kell ügyelniök műkedvelő csoportjaik tevékenységére, — arra, hogy milyen mértékben teljesítik kulturmunkájuknak egyik leglényegesebb részét.

Az elmúlt évben lezajlott műkedvelőverseny műkedvelőink tudásának, fölkészültségének volt seregszemléje, fölmérhettük, mit végeztünk eddig és láthattuk, még milyen sok tennivaló előtt állunk. Szövetségünkre nagy föladatak hárulnak. Eddigi erőfeszítései is arra irányultak, hogy megakadályozzon minden olyan előadást, amely nem felel meg a követelményeknek. Jó színdarabok kiválasztásáival, azok olcsó forgalombahozatalával (eddig 12 ilyen füzetet jelentetett meg), nagymértékben igyekezett megkönnyíteni műkedvelőink munkáját. Beszámolóinkból kitérünk azonban, hogy kevés kultúrkörünk használta föl az adott útutasításokat; a kiadott színdaraboknak csak egy töredékét mutatták be és nem is igyekeztek kapcsolataikat fönn tartani a Szövetséggel, amelynek irányadó szerepe a jövőben sokkal nagyobb mértékben kell hogy érvényesüljön, mert csak egységes vezetés és főügyelet alatt fejthetnek ki műkedvelőink eredményes, jó munkát. A központosítással, a működésnek az egész országra való kiterjesztésével, lehetőség nyílik, hogy fokozottabban ellenőrizze műkedvelő csoportjaink tevékenységeit. Nagymértékű támogatást kell nyújtania főleg falusi műkedvelőinknek, ahol eddig is igen gyöngye volt a munka; ezeken a helyeken adták elő a legtöbb súlyos színdarabot. Mindenképpen oda kell hatnunk, hogy a jövőben csak értékes színdarabokat játsszanak műkedvelőink.

Kultúrköreinknek végleg le kell számolniok azzal a fölfogással, hogy: néptömegeinknek csak operettek, szórakoztató bohózatok keljenek, mert félnek a valóságtól és elmenekülnék egy elképzelt álomvilágba. Hiszen ma már nem merenghetünk elvont, érzélgős, hamis ábrándképeket szülő zagyvaságokon; olyan darabokat kell adni a közönségnek, amelyek saját életét mutatják be, olyat, amit ő is átélhetett, ami vele is megtörténhetett volna. *Műkedvelőink föladata, céljait, akarásait, népi szellemünket — egyszóval: a h a l a d ó g o n d o l a t a h o g y m ű v é s z i f o r m á b a ö n t s é k n é p t ö m e g e i n k v á g y a i t, k é r d é s e i t, t o t k e l l t e r j e s z t e n i ö k é s m e g g y ö k e r e z t e t n i ö k. E l ő k e l l s e g í t e n i ö k ú j é l e t f o r m á n k k i a l a k u l á s á t, k i a l a k í t á s á t, h o z z á k e l l j á r u l n i o k n é p ű n k k u l t ú r á l i s i g é n y e s s é g é n e k k i e l é g í t é s é h e z, k u l t ú r s z í n v o n a l á n a k f ö l e m e l é s é h e z. É s n e f e l e d k e z z ű n k m e g s o h a a r r ó l, h o g y s z ó r a k o z t a t n i l e g j o b b a n é r t é k e s s z í n d a r a b o k k a l l e h e t!*

A cél kiszélesedett: *szórakoztatva nevelni, tanítani!* A kiesinyes anyagi előnyöket el kell vetnünk és ezen a téren is vállalnunk kell az esetleges nehezebb, de eredményesebb utat és népünk egyetemes szempontjait szolgálni.

A jövőben tehát a következőket kell hiánytalanul megvalósítani minden, eddig még műkedveléssel nem foglalkozó kultúrkörben: *haladéktalanul alakítsuk meg a magyar műkedvelő csoportokat, annak vezetését, amely kidolgozza az egész évi munkatervet. Elsőd-*

leges szempontnak kell tekinteniök, hogy a színi-, műkedvelő előadás áll legközelebb néptömegeinkhez. Ennélfogva a legjobb nevelőeszköz, mert az élőbeszéd súlyával — úgy mondanivalónkkal, mint játékkal — hathatunk legjobban közönségünkre. A műsor összeállításánál alaposan meg kell válogatni a színdarabokat. Igaz, kevés jó, időszerű darab áll még rendelkezésünkre, — de legalább ezeket adjuk elő mindenütt, hogy ezáltal is hozzájáruljanak népünk szellemi újjáépítéséhez. *Műkedvelőinknek főfeladatuknak kell tekinteniök a rendezésített falulátogatásokat.*

A célt már régen leszögeztük: *Célunk az, hogy a dolgozók élet formáján belül a színjátszás művészi eszközeit a társadalomalakítás szolgálatába állítsuk.* A műkedvelő sajátítsa el a szükséges szaktudást, de ezen keresztül ébredjen föl érdeklődése népe, népeink, országa, hazája és az egész világ mindennapja iránt. A helyesen fölfogott műkedvelés cél és eszköz is egyszerre. *A műkedvelő színjátszásnak az a célja, hogy minél több új, fiatal erőt bevonjon a színpadi munkába, mert ez a hely, ahol könnyű alkalom nyílik az ismeretek bővítésére a nyilvános szereplés, a szabatos beszéd és az egyszerű tanítás elsajátítására. S eszköz is, mert a felüli színpad fölhasználásával közelebb hozzuk a népet a kultúrához, könnyen tanítjuk és neveljük.*

Ehhez a munkához Szövetségünk útmutatásaival, színdarabok kiadásával, minden támogatást megad és Népszínházunk vendégszereplései is nagymértékben megkönnyítik műkedvelőink fáradozásait és döntően kihatnak fejlődésükre.

Új alapokra fektetett életünk új színházi kultúra meghonosodását követeli. Ennek meggyökereztetésével fogjuk csak eredményesen szolgálni népünk szellemi, kulturális fölemelkedését, mert a kultúra, az igazi kultúra megteremtője és egyedüli birtokosa: a nép.

S Z E M L E

DÉLI CSILLAG A MAGYAR-JUGOSZLÁV TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

A jugoszláv-magyar kulturális egyezmény és a szövetségi szerződés után új, hatalmas lendületet kapott az a munka, amelyhez népeink és elsősorban Tito marsalunk, már a Népfelszabadító Harcok legelső napjaiban hozzáfogtak. Jugoszlávia anynyiszor egymás ellen uszított népei váll-váll mellett harcoltak a demokrácia győzelméért s a végre testvériségére ébredt népet nem tudták többé széjjelválasztani sem a megszállók, sem a hazaárulók; a nép véren és kínjain élőködök. Ez azon-

ban csak egyik része volt a nagy és dicsőséges munkának. Jugoszlávia népei sohasem viseltek háborút más népek, csak a fasiszták, a faszimus, a kizsákmányolás és kizsákmányolók, a hazaárulók és a fasiszta bérencek ellen. »Jugoszlávia valamennyi népének testvéri, szabad és egyenlő jogú közösségéért« (Tito, 1942 december) harcoltak és ezen felül Európa és elsősorban a Dunamenténcé népeinek testvéri, szabad és egyenlőjogú életéért. Azért, hogy Balkán ne legyen többé »puskaporoshordó« amely feletti különböző érdek-csoportok tartják a kanócot, azért, hogy ne lehessen többé félrevezetni.